

Simvastatin ile birlikte ve tek başına stanol esterli margarin FH-Kuzey Karelia mütasyonuna bağlı ailesel hiperkolesterolemisi olan ailelerde serum kolesterolünü düşürür.

Vuorio AF, Gylling H, Turtola H, Kontula K, Ketonen P, Miettinen TA.

Tıp Departmanı, Helsinki Üniversitesi, Helsinki, Finland. alpo.vuorio@huch.fi

Heterozigot ailesel hiperkolesterolemide (FH), serum düşük dansiteli lipoprotein (LDL) kolesterol düzeyleri doğumda yüksektir. Erken koroner kalp hastalığı tedavi edilmeyen heterozigot erişkin hastaların yaklaşık %30'unda görülür. Buna bağlı olarak, ateroskleroz gelişimini geciktirmek için, kolesterolü düşürmeye yönelik önleme çabalarına çocukluk çağından itibaren başlanmalıdır. Bu amaçla, 19 FH'li aile 3 ay boyunca diyetleriyle stanol ester aldılar. Stanol esterli margarin kolesterol emilimini inhibe ederek serum kolesterol düzeyini düşürür. Çalışmadaki her bir denek her gün diyetle aldıkları yağın bir kısmını stanol esterleri (2.24 g/gün stanoller, esas olarak sitostanol) içeren %80 oranında kolza yağı 25 gram margarinden karşıladı. Bu margarini 12 hafta boyunca tüketen aileler FH'nin Kuzey Karelia varyantına sahip (FH-NK) 3-13 yaş arası 24 çocuk, 4 FH-NK ebeveyn ve 16 sağlıklı aile üyesini ve margarini 6 hafta boyunca tüketen ve simvastatin tedavisi alan (20 veya 40 mg/gün) 12 FH-NK erişkinden oluşan ayrı bir grubu içerdi. Yağda çözünen vitaminler yüksek basınçlı likid kromatografiyle ölçüldü ve kolesterol öncülü steroller (kolesterol sentezinin göstergeleri) ve kolestanol ve bitki steroller (kolesterol emiliminin etkinliğine dair göstergeler) gaz-likid kromatografisiyle tayin edildi. Hiçbir yan etki ortaya çıkmadı. Dört grupta serum LDL kolesterol düzeyleri sırasıyla %18 ($P<0.001$), %11, %12 ($P<0.001$) ve %20 ($P<0.001$) oranında azaldı. Serum kampesterol/ kolesterol oranları sırasıyla %31 ($P<0.001$), %29, %23 ($P<0.001$) ve %36 ($P<0.001$) oranında azaldı; bu sonuç kolesterol emilim etkinliğinin inhibe olduğunu göstermiştir. Serum latosterol oranlarının sırasıyla %38 ($P<0.001$), %11, %15 ($P<0.001$) ve %19 ($P<0.001$) oranında yükselmesi kolesterol sentezinin kompensasyon mekanizmalarıyla arttığını ortaya koymuştur. FH-NK çocuklarda serum latosterol oranı stanol esterli margarin ve simvastatin ile tedavi edilen FH-NK erişkinlere göre daha fazla yükseldi ($P<0.01$). FH-NK çocuklarda, serum retinol konsantrasyonu ve alfa-tokoferol/kolesterol oranları stanol esterli margarin ile değişmedi ancak alfa- ve beta-karoten konsantrasyonları ve oranları azaldı. Genetik olarak tanımlanan bir FH'li hasta popülasyonda incelenen stanol esterli margarin içeren diyet rejiminin çocuklarda ve erişkinlerde güvenilir ve etkin bir hipolipidemi tedavisi olduğu kanıtlanmıştır. Simvastatin tedavisi alan FH-NK erişkinlerde serum LDL kolesterol düzeyleri, beslenme rejimine stanol esterli margarin ilavesiyle daha da düşürülebilir.